

Valet gäller friheten!

Lika Unikas valplattform 2018

Reviderad efter styrelsens synpunkter 21 mars

Ett val handlar om färdväg: Om framtid, vägval och skillnader. Men valet är också en möjlighet att som väljare döma de styrande och bedöma partier som önskar få makten. När väljarna går till valurnorna den 9 september vill vi att den som röstar har med sig tre punkter som påverkar partivalet:

+ Jag lägger min röst på det parti som lever upp till kravet om en tillgänglig demokrati och bedriver en valrörelse som inte utestänger!

+ Jag lägger min röst på ett parti som gör allvar av devisen "Lämna ingen utanför" och som inte glömmet funktionshinderperspektivet!

+ Jag lägger min röst för friheten. Då måste LSS återupprättas!

Det behövs ett verkligt paradigmskifte i Sverige: Synen på personer med funktionsnedsättning måste förändras, bort från de många negativa förväntningar som möter människor idag. Det måste förändras från att ses som en vård- och omsorgsfråga till att handla om mänskliga rättigheter. Politiken har ett ansvar för det värderingsskifte som måste förverkligas där alla människor ses som personer med rika resurser och inte som ett kostnadsproblem eller en börda för samhället. Därför vill Lika Unika att partier som vill bilda regering stöder ett paradigmskifte "från patient till medborgare" genom att flytta ansvaret för funktionshinderpolitiken till det departement som ansvarar för mänskliga rättigheter.

Lika Unika vill att partierna ger tydliga utfästelser om att arbeta offensivt för att förverkliga FNs konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Den som kommer att ha ansvaret för Sverige de kommande åren måste direkt efter valdagen förstärka det svenska arbetet med Agenda 2030 genom att tillföra ett tydligt funktionshinderperspektiv i den nationella handlingsplanen. Att Sverige inför FNs generalförsamling har ställt upp på målet att inte lämna någon utanför måste få ett tydligt genomslag.

Det behövs många insatser på alla samhällsnivåer om våra medlemmars självständighet och delaktighet i samhället ska förverkligas och stärkas. Då måste vi göra rätt från början, inte spara på nödvändiga insatser som senare ger högre kostnader. Då måste universell utformning som ser till allas behov vara självklart från början, inte säranpassningar i efterhand. Valfärden måste gälla för alla, lika över landet. Tillgänglighet är nödvändigt på alla samhällets områden och därför behöver Sverige ett verkligt lyft när det gäller tillgänglighet och användbarhet.

Tiden fram till valdagen måste valrörelsen bedrivas på ett sätt som gör den tillgänglig och där kandidater med egen erfarenhet av en funktionsnedsättning synliggörs och deltar. Fakta och kunskaper om de ofta sämre levnadsvillkor som personer med funktionsnedsättning lever under kräver att politiken har lösningar. Funktionshinderperspektivet måste därför lyftas in i valrörelsens debatter med besked på områden som ytterst handlar om jämlikhet, frihet och delaktighet.

1. En tillgänglig demokrati – en valrörelse som inte utestänger!

Inför valdagen vill vi se en valrörelse som ger svar på frågor till alla väljare och som tillåter alla att delta aktivt. Då krävs det att partierna ser till att debatter, information och kommunikation är

tillgängligt för alla. Det krävs att partierna öppnar sina aktiviteter så att alla kan delta, på lika villkor. Och redan före valet måste partierna ta ansvar för att demokratin fungerar. Det gör den bara om de valda är företrädare för folket och det kräver att också personer med funktionsnedsättning förs fram som kandidater till politiska uppdrag. Även det ställer krav på tillgänglighet i vid mening i det politiska systemet.

Lika Unika vill:

Att partiernas insatser i valrörelsen är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning, såväl fysisk tillgänglighet som tillgänglig information och kommunikation genom exempelvis teckenspråkstolkning, textning och punktskrift.

Att partierna gör en verklig kraftansträngning för att ha personer med egen funktionsnedsättning på valbara platser till förtroendeuppdrag.

2. Lämna ingen utanför! Glöm inte funktionshinderperspektivet!

Riksdagens mål för funktionshinderpolitiken är jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning. Ska detta uppnås måste revor och brister i välfärden uppmärksammas och åtgärdas. Då måste mänskliga rättigheter stärkas, inte försvagas i Sverige! Alltför ofta tas politiska förslag fram utan att ett funktionshinderperspektiv finns med. Eller med andra ord: Politiken utarbetas inte med utgångspunkt från hur verkligheten ser ut för många människor, trots att bristerna ofta är tydliga. På område efter område bekräftas behovet av en förstärkt politik och nu är det dags att tystnaden bryts och att alla inkluderas!

Lika Unika vill:

Att partierna redovisar reformer och förslag med ett tydligt funktionshinderperspektiv som utgår från att man lever upp till FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och till målen i Agenda 2030.

3. Återupprätta friheten – återupprätta LSS!

För många är den viktigaste frihetsreformen inför årets val att LSS, inte minst personlig assistans och ledsagning, återupprättas som rättighets- och frihetslagstiftning. Det kräver att människor får rätt till insatser efter behov och att kostnadsjakten stoppas. Det kräver att de 1 400 personer som redan har förlorat sin assistans få en ny rättvis prövning. Det kräver förändring av dagens situation där nästan nio av tio som ansöker om assistans får avslag.

Politiken på alla områden och på alla nivåer måste utgå från FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som Sverige har ratificerat och förbundet sig att leva upp till. Det innebär att Sverige till fullo ska utnyttja sina tillgängliga resurser för att trygga att rättigheterna förverkligas. Konventionen ger inget utrymme för återgång till det sämre och det måste också gälla rättigheterna i LSS!

Lika Unika vill:

Att partierna före valdagen ger politiskt bindande åtaganden om att aktivt medverka i en restaurering av LSS som rättighets- och frihetslagstiftning som tillämpas med utgångspunkt från människors behov.